

Vallás és erkölcs a „vadregényes Mecsekalján”

A pécsi Zrínyi Miklós Magyar királyi reáliskolai nevelőintézet
értésítőinek neveléstörténeti rétegei

DERGEZ ILDIKÓ

HUCER 2021

PTE-OTNDI

Az intézményről

- ▶ Épület: 1897-1898-ban épült.
- ▶ Hadapródiskolaként funkcionált.
- ▶ 1919-ben a szerb hadsereg feloszlatta az intézetet majd birtokukba vették az épületet.
- ▶ 1922 elején ide költözött a Zrínyi Miklós-intézet
- ▶ 1944 végén az intézményt Sopronba helyezték

Források és módszerek

- ▶ A kutatás alapját az intézmény iskolai értesítői jelentették 1922 és 1936 között (1-1 év kimaradással)
  - ▶ 14 darab kiadvány
- ▶ Az itt szereplő adatoknak kvantitatív és kvalitatív elemzése
  - ▶ Vizuális (borítók)
  - ▶ A szövegekben található „valláserkölcsi” kifejezések kvantitatív-kvalitatív elemzése
- ▶ Számítógéppel támogatott kódolással végrehajtott kvalitatív elemzés(kutató + diskurzus-elemző szoftver)
  - ▶ QDA Miner

HISZEK EGY ISTENBEN HISZEK EGY HAZÁBAN
HISZEK EGY ISTENI ÖRÖK IGAZSÁGBAN
HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN
AMEN!

A PÉCSI
ZRINYI MIKLÓS
M. KIR. REÁLISKOLAI
NEVELŐINTÉZET

ÉRTESÍTŐJE

KÖZZÉTETTE:
AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

1926—1927. ISKOLA ÉV

B. M. LEVÉLTÁR

3022/12

3024/12

HISZEK EGY ISTENBEN HISZEK EGY HAZÁBAN
HISZEK EGY ISTENI ÖRÖK IGAZSÁGBAN
HISZEK MAGYARORSZÁG FELTÁMADÁSÁBAN AMEN!

A MAGYAR KIRÁLYI ZRINYI MIKLÓS
REÁLISKOLAI NEVELŐINTÉZET

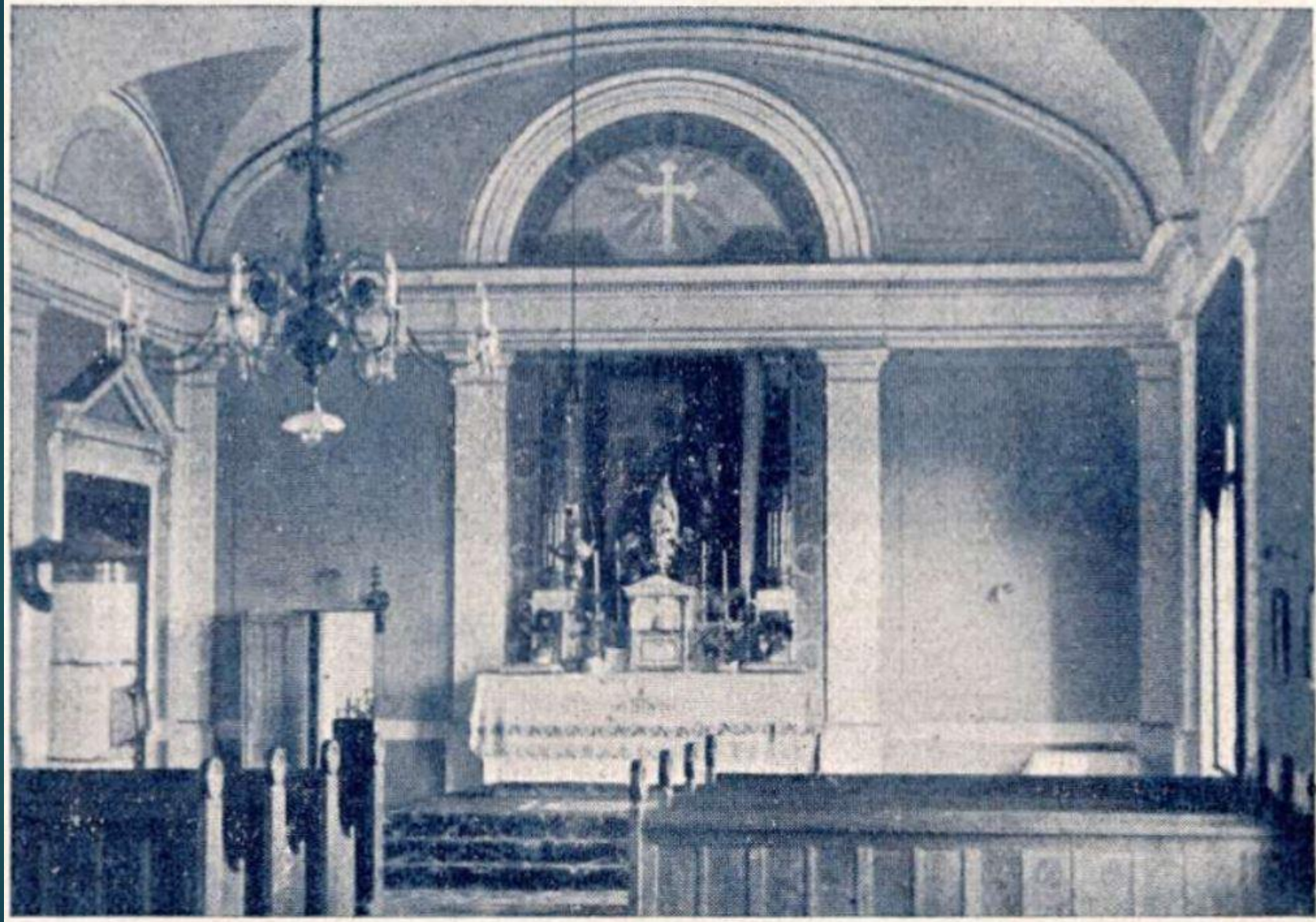
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1935/36. ÉVRŐL.
PÉCS

Az iskolai értesítők tartalma

Keresőszó	Találatok száma	Kontextus
vallás	50	Hivatalos kommunikációban (intézmény, statisztikai kontextusban)
erkölcs	24	Alapvetően hivatalos kommunikációban (tantárgy)
hit	204	Alapvetően hivatalos kommunikációban (tantárgy); mint cselekvés; jelző
valláserkölcs/valláserkölcsi	26	Neveléssel, elvárásokkal összefüggésben

Kápolna

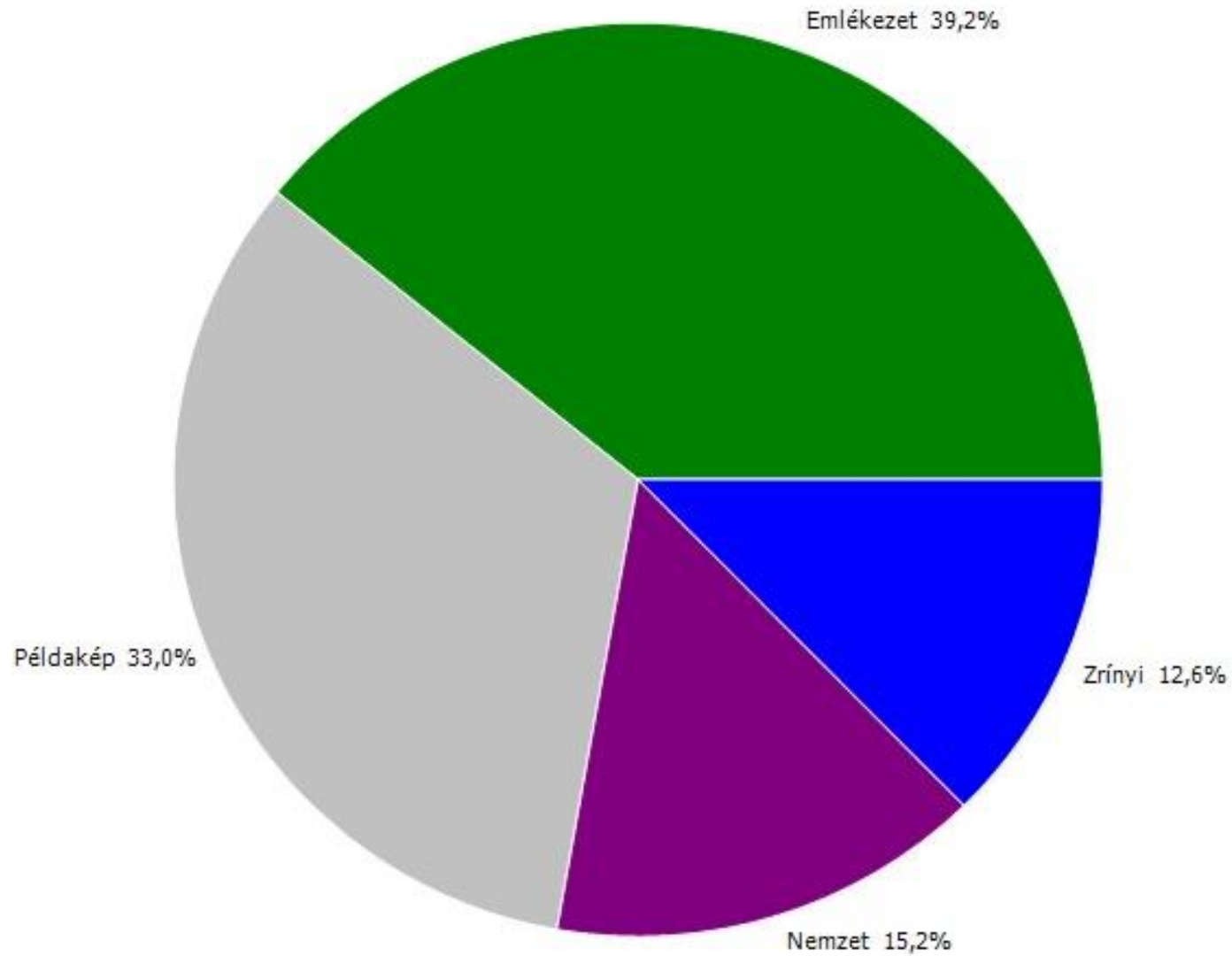

Kvalitatív elemzés

- ▶ Az 1926-ban állították fel szobrot a Pécsi Zrínyi Miklós Magyar Királyi Reáliskolai Nevelőintézetében
- ▶ 1933. május 28-án egy márványtáblát helyeztek el a szobor tövében a hősi halottak emlékére
- ▶ *„S előttünk a magyar hősiesség egyik legnagyobbjának szobra áll, a szigetvári Leonidasé, aki időtlen időkig örök példája marad a haza iránti kötelességteljesítésnek és a hősie önfeláldozásnak” (Iskolai értesítő, 1932-1933)*

A szövegelemzés eredménye

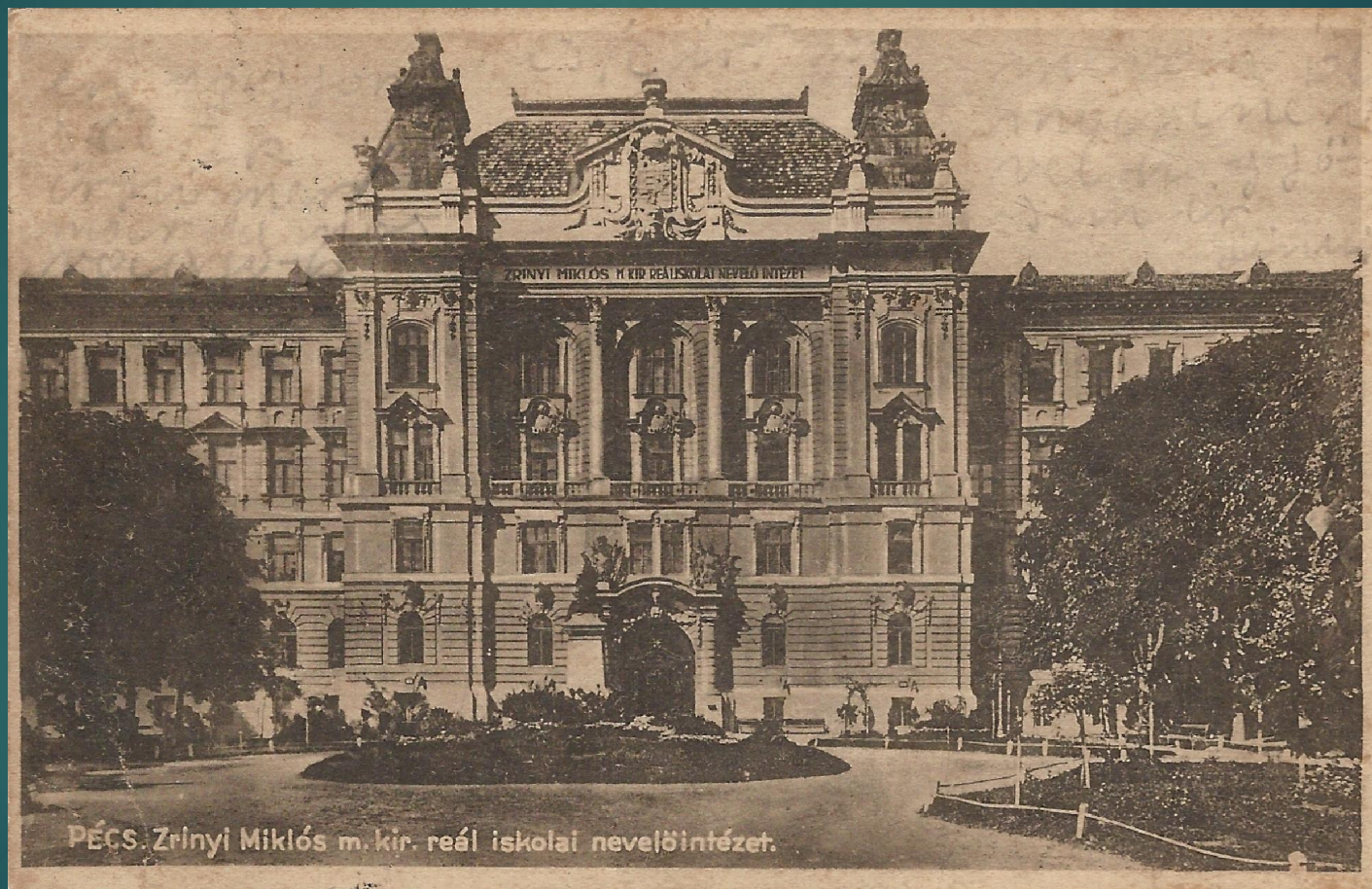

Összefoglalás

- ▶ A két világháború közötti nevelésben, fontos szerepet játszott a valláserkölcsi nevelés
- ▶ A pécsi Zrínyi Miklós Magyar Királyi Reáliskolai Nevelőintézetében is kiemelt figyelmet fordítottak ennek kérdésére
  - ▶ Kvantitatív elemzés rámutatott arra hogy a hit gyakorlása a növendékek életének és oktatásának mindennapjait képezte
  - ▶ Kvalitatív elemzés bizonyította, hogy a nemzeti példaképek emlékezetének központi szerepet szántak a vallási és erkölcsi nevelésben

Köszönöm a megtisztelő figyelmet !

Forrás: Tóth Tibor Endre pécsi képeslap gyűjteménye.
<https://mandadb.hu/tetel/596915/>